

BERTHELSDORF

In der Literatur zu den Schlössern und Herrenhäusern Schlesiens wird Berthelsdorf nicht erwähnt. Vermutlich in der zweiten Hälfte des 16. Jahrhun-

Berthelsdorf, Grafik, 1754

Barcinek, grafika, 1754 r.

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Wrocław

derts wurde der Vorgängerbau des Schlosses errichtet. Dafür sprechen die Kelleranlagen sowie die profilierten Fenstergewände aus der Renaissancezeit, die im Erdgeschoß noch erkennbar sind. In der Ortschronik sind als frühe Besitzer die Familien von Zedlitz,

Berthelsdorf, Vorderansicht, 1981

Barcinek, widok frontalny, 1981 r.

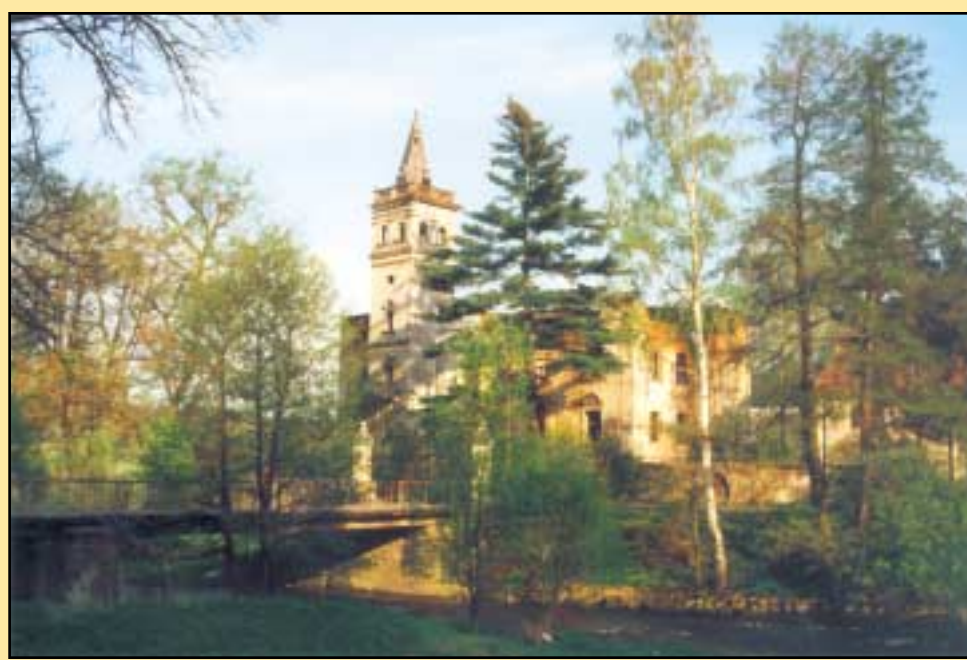
Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków, Delegatura w Jeleniej Górze, Jelenia Góra

von Nostitz sowie die Grafen von Schaffgotsch genannt. 1772 wurde das Schloß durch Baron von Rothkirch in spätbarockem Stil umgestaltet. Um 1800 wurde ein Mezzaningeschoß aufgestockt, das Schloß erhielt das flach geneigte Dach. Um 1870 wurde es erneut umgebaut und erhielt vermutlich auf den Fundamenten eines älteren Turmes den markanten Neorenaissanceurm. Zu dem Dominium gehörte auch ein ausgedehnter Wildpark. Nach 1900 gelangte das Schloß an Dr. Elzel, einen Arzt aus Rabishau, dessen Witwe das Gut mit ihrer Schwiegertochter bis 1945 betrieb.

Im Oktober 1945 wurde das zu Kriegsende geplünderte Schloß beschlagnahmt, später ein Erholungsheim für Regierungsmitglieder eingerichtet, das nach wenigen Jahren dem örtlichen staatlichen Landwirtschaftsbetrieb als Unterkunft für seine Beschäftigten diente. Nach 1971 wurde das Schloß dem Verfall preisgegeben. Heute ist nur noch eine Ruine erhalten.

BARCINEK

W literaturze na temat pałaców i rezydencji śląskich Barcinek nie jest wymieniany. Budowla poprzedzająca właściwy pałac powstała prawdopo-

Schloß Berthelsdorf, Foto: Arne Franke, 1999

Pałac w Barcinku, zdjęcie: Arne Franke, 1999 r.

Arne Franke, Görnitz

dobnie w drugiej połowie XVI wieku. Przemawiają za tym pomieszczenia piwniczne jak również profile okienne z epoki renesansu znajdujące się na parterze. W miejscowej kronice wśród pierwszych właścicieli wymieniane są rody von Zedlitz, von Nostitz jak również hrabiowie von Schaffgotsch. W roku 1772 pałac został przebudowany przez barona von Rothkirch w stylu późnego baroku. Około roku 1800 pałac został podwyższony o mezzanino i otrzymał niezbyt stromy dach. Około 1870 został ponownie przebudowany i wzniesiono prawdopodobnie na fundamentach starej wieży charakterystyczną wieżą neorenesansową. Do posiadłości należał również rozległy zwierzyniec. Po roku 1900 pałac przeszedł w ręce doktora Elzel, lekarza z Rębiszowa, wdowa po nim wraz ze swoją synową zarządzała majątkiem do roku 1945.

W październiku 1945 pałac, splądrowany pod koniec wojny, został zajęty, później został urządony jako dom wypoczynkowy dla członków rządu, po kilku latach przeszedł pod zarząd miejscowego Państwowego Gospodarstwa Rolnego jako budynek mieszkalny dla pracowników. Po roku 1971 pałac popadał coraz bardziej w ruinę. Dzisiaj znajdują się tu tylko resztki pałacu.

Berthelsdorf, Foto: Paweł Lipiński, 2001

Barcinek, zdjęcie: Paweł Lipiński, 2001 r.

Muzeum Okręgowe w Jeleniej Górze